

Zhaja vsak petek. Naročnina 6 Din mesečno, 15 Din četrtletno. Za in-
zestvo 10 Din mesečno. Uredništvo in uprava Ljubljana, Delavski dom,
Karla Marksa trg 2, dvorišče. Čekovni račun 14.577. Lastnik in izdajatelj
Alojz Kusold, Ljubljana. Odgovorni urednik Jakob Pančur, čevljar, Ljub-
ljana, Karla Marksa trg št. 2. Tiska tiskarna »Slovenija«. Za tiskarno odgo-
voren: Alojzij Höfler v Ljubljani.

Vsak obrat, vsaka vas imej dopisnika za „ENOTNOST“.

ENOTNOST

DELAJSKO - KMEČKI LIST

Delavci, kmetje in vsi zatirani narodi, združite se!
Žalosten produkt žalostnih razmer — to so bili zedi-
njaši. Tako se čita v »Delavski Politiki« v članku biv-
šega anonimnega zedinjaša.

Pogum in vstrajnost sta nam danes predvsem potrebna.

Seдем let je že preteklo, odkar je pri nas bur-
žuazija z Obznanom udarila po delavsko-kmečkem
osvobodilnem gibanju. Seдем let Mnogo spre-
memb se je izvršilo v teh sedmih letih v obeh svetov-
vih, ki se med seboj borita za oblast in obstoj, v ka-
pitalizmu in proletariatu.
KAPITALIZEM je zastavil vse svoje sile in re-
zerve proti proletariatu in uspešno mu je, v glavnem
vzred pomoči socialpatritizmu, da je strl revolucio-
narni val po svetovni vojni, da je delno stabilizir-
l (utržil), t. i. deloma premagal gospodarsko
krizo s povečanim izkoriščanjem delovnih mas in
ojačal svojo politično moč z najreakcionarnjšimi
režimi, z belim terorjem, fašizmom, z vojaško dik-
tatoro. Cimboli pa na kapitalizem krepki, tembolj se
zastranjevajo njegova notranja nasprotstva. Ta marksi-
stična trditve se potrjuje tudi v našem času. Kapi-
talizem je uspel, da napolni svet s smodnikom. Za-
ostril so se odnosi med imperialističnimi državami
samimi, zaostri se je odnos med imperialističnimi
državami na eni in zvezo proletarskih držav, So-
vjetsko Unijo, na drugi strani, med imperializmom
in zatiranimi narodi, med buržuazijo in proletaria-
tom. Kapitalistične države so kot obojezniki, mi-
rovne pogodbe kot premirje na negotov rok, za-
četek in konec močrosti kapitalističnih državnikov:
»Pripravljajte vojno! Kapitalizem se pre-
življa, vedno bolj se razkriva kot ovira razvoju člo-
veštva, KAPITALIZEM GNJEJE. BIJE URA NJEGO-
VEGA PROPADA.

V obrambo mučnikov v „glavnjači“! Proč s sistemom „glavnjače“ v državi!

V belgrajski »glavnjači«, v tej bastiji srbske
buržuazije, o kateri smo pisali v eni prejšnjih številk
»Enotnosti« mrcvarijo že par tednov 30 delavskih
borcev, med katerimi sta tudi sodraga Sima Marko-
vić in Laza Stefanović. Preko škandaloznega postop-
anja z političnimi jetniki in tej mučnici ni mogel
preiti niti buržuazen parlament in belgrajski časopisi
— tudi meščanski — se vsak dan bavijo z narodno
in državno sramoto, z »glavnjačo, v kateri se z are-
tiranci dogajajo strašne stvari.

Par dni pred Božičem so stopili politični jetniki
v »glavnjačo« v GLADOVNO STAVKO, trdno odlo-
čili se nadejati prenašati neznozen režim, ki vlada v
»glavnjači. Dva meseca že sedi na 30 ljudi v poli-
cijskem zaporu »glavnjače« in še jih ne oddajo so-
dišču. Se po dveh mesecih policija ni mogla sestaviti
in zbriati »zločinov proti državi« radi katerih jih je
zaprla. Z batinami in inkvizitorskim mučenjem iz-
siljuje žandarji od jetnikov priznanja, na katera
bodo oprli svoje obtožbo. Ne predajo jih sodišču,
ker bi sodišče zaprte moralo izpustiti, ker policija
nima nobenih dokazov. To policija ve, in zato jih ne
odda sodnihi, da se tako, kar na lastno roko masčuje
nad ljudmi, ki so se zamerili režimu. In da se obranijo
nadaljevanja tega strašnega policijskega masčevanja,
so stopili v »glavnjačo« zaprti sodrugi v gladovno
stavko in zahtevali: 1. DA SE JIH PREDAJA SO-
DIŠČU, 2. DA SE JIH PRESTAVI IZ ZLOGLASNE
MUČILNICE »SESTICE« V BOLJSO IN VEČJO
SOBO, 3. DA SE JIM DOVOLJI ČITANJE KNJIG IN
CASOPISOV.

Nov davek pa ne dela nobene razlike med oženje-
mini in samci in določa eksistenčni minimum na 6000
Din letno ali 500 Din mesečno. Dosedajni eksistenčni
minimum, ki je znašal 20.000 Din in pri družini z otroci
27.495 Din, je torej znižan na 6000 Din.
Poleg tega in drugih direktnih davkov imamo pa še
indirektni, ki v se večji meri nižajo delavčev zaslužek.
Med indirektnimi davki znašajo CARINE
pri volnenem blagu 25—30%, pri bombaževinam
blagu 12—28%, pri kolonialnem blagu 2—35%, pri ino-
zemskih industrijskih produktih 10—35%.
TROŠARINE
na sladkor Din 5 pri 1 kg = 35%, na kikirio 15%,
na sveče 20%, na petroleje 40%, na pijače 30%, na vino
3%.
MONOPOLI
za vžigalce 66%, za sol 40%, za tobačne izdelke
60%.
Razumljivo je, da buržuazija breme indirektnih dav-
kov naloži na ramena konzumentov med kojimi tvorijo
najrevnejši sloji ogromno večino. Če kupiš za 100 Din
volnenega blaga, plačaš v državi 30 Din carine! Če ku-
piš za 100 Din špecerijskega blaga, plačaš od 35 Din ca-
rine! Če kupiš za 100 Din sladkorja, plačaš državi 33 Din
za trošarino. Če kupiš za 100 Din vžigalce, plačaš 66 Din
državnemu monopolu itd.

XV. Kongres KPSU.

Pismo iz Moskve.
Moskva, 15. dec. 1927.
Dragi! Iz »Enotnosti«, ki prihaja sem
še precej redno, vidim, da morate iz
mojih pisem precej izpuščati in poprav-
ljati. Zato bom o XV. kongresu pisal
sam tako, da bo tudi za cenzuro in za
čitatelje in ne samo za Tebe.
Po vsem svetu so z velikim zani-
manjem pričakovali XV. kongresa kom-
unistične stranke Sovjetske Unije,
buržuji ne manj kot proletarci. Buržu-
zija je pričakovala in želela, da pride do
kakeh velikih trenj v tej doslej železni
in enotni stranki, da bi lahko izkorisči-
la spore in eventualen razcep v svoje
cilje. Proletariat pa je čakal na definiti-
vni izid boja med leninizmom in trockiz-
mom, na sodbo, ki jo bo izrekel
XV. kongres.
Slabost trockistične opozicije se je
pokazala že v diskusiji v stranki, ki je
trajala mesec dni pred kongresom. V
strankinem časopisu in na strankinih
shodih se je mesec dni vršila živa di-
skusija o predlogih K. K. in protipredlo-
gih opozicije za kongres. 10.711 stranki-
nih cilje je razpravljalo o obeh predlo-
ženih tezah. Na celinskih sestankih je
bilo 730.862 članov in od teh je za po-
litiko K. K. glasovalo 724.066 članov, za
opozicijo 4.120 (0,5 %). Glasovanja se je
vzdržalo 2676 članov (0,3%). Pred kon-
gresom KPSU so se vršili kongresi
stranke v Ukrajini, v Beli Rusiji, kakor
tudi pokrajinske in okrožne konference
in posvodi je bila trockistična opozicija
soglasno obsojena. Tako je bilo že pred
otvoritvijo kongresa jasno, da je opo-
zicija popolnoma strta in da je stranka
obranila svojo staro železno enotnost
in disciplino.
V toku diskusije, v mesecu novem-
bru je priglasilo več stotisoč delavcev
in delavk vstop v stranko. Sprejetih je
bilo 70.340 novih članov, tako, da šteje
KPSU danes 1.100.000 članov od katerih
je nad 700.000, t. i. 61 % delavcev iz
obratov.
V Kremlju, v Aleksandrovi dvorani,
v kateri so se večših kronali ruski carji,
je 2. dec. s. Rikov otvoril XV. kongres
KPSU. Prisotnih je bilo 1612 delegatov,
887 je glasovalo in 725 s posvetovalno
pravico. V predsedstvo kongresa je bilo
izvoljenih 52 članov, med katerimi so
Stalin, Buharin, Vorošilov, Rikov, Ka-
linin, Budzak in drugi.

Deklaracija dekalistov v okrožni zbornici.

Ljubljanska in mariborska okrožna zbornica s
svojimi proračunom sklenile celo vrsto novih davkov,
ki bodo najobčutnejše za proletarijat in revno ljudstvo
sploh. Buržuazna vlada v Belgradu zvišuje svoje držav-
ne davke, slovenska buržuazija pa poleg njih nalaga
še posebne »oblastne« davke, ki jih doslej nismo poznali.
Kako stališče zavzemajo dekalisti v oblastnih skupščinah,
je razvidno iz deklaracije, katero je podal na seji
mariborske okrožne zbornice železninar sodrug Andrej
Čančez:

Novoletno darilo delavcem. Ročni davek hočejo povišati.

Novoletno darilo delavcem.
Ročni davek hočejo povišati.
Davnica podlaga finančnega zakona za proračunsko
letno 1928/1929 pomeni novo težko obremenitev delav-
skih slojev. S to novo davnico podlaga se POVIŠATA
OSEBNO-DOHODNINSKI IN ROČNI DAVEK. V naprej
po osebnodohodninski davek plačevala tudi večina delav-
cev in ker je ta davek višji od davka na ročno delo,
je jasno, da bo obremenitev najsiromašnejših slojev iz-
redno občutna. Pri tem je komaj treba še omeniti, da je
taka obremenitev silno krivična, ker jemlje siromakom
iz ust poslednji grizljaj. Nad vse jasno je, da namerava
vladajoči razred zvaliti na proletarska pleča posledice
svoje zavzojene finančne politike in svoje nesposobnosti.
Pri vsem je pa vsekakor zanimivo vedeti, kako je
prišlo do novih sprememb.
Finančni zakon za leto 1927/1928 ima tudi ZLO-
GLASNI ČLEN 79, ki uvaža nov davek na privatne na-
meščence, čigar besedilo se glasi:
»Privatni nameščenci (med katere spadajo tudi kva-
lificirani trgovski in obrtniški pomočniki) in samo-
upravni nameščenci in funkcionarji plačujejo vkljub za-
konitnim predpisom, ki veljajo v poedinih oblastih, od
dne 1. jan. 1927, dokler se ne začne odmerjati davek
po novem skupnem davčnem zakonu, kot davek in kot
vse državne pribitke, izvzemši invalidski davek in ko-
morske doklade OD SKUPNIH SVOJIH PREJEMKOV, KI
JIH DOBIVAJO IZ SLUŽBENEGA RAZMERJA BO-
DISI V DENARJU, BODISI V NARAVI.«
Prvotno se je smatralo pri davčnih oblastih »kva-
lificirane in obrtniške pomočnike« one pomočnike, ki
opravljajo predvsem dnešnje delo (mojstri, predelavalci
itd.). To naziranje je bil zavrnil generalni direktor ne-
posrednih davkov Dušan Letica v Beogradu, ki je izdal
tozadevni odlok, ki se glasi:
»Zveza grafičnih nameščencev se je v imenu svojih
članov obrnila na direkcijo s predlogom, da se grafični
nameščenci izvzemajo iz določil, ki veljajo pri odmeri
davka za privatne nameščence in da se njihovi dohodki
obdavčijo z davkom na ročne delavce.

Deklaracija.

Povojna gospodarska kriza kapitalizma, ki je
privedla delovno ljudstvo Jugoslavije na rob propa-
da, zaostreni notranjepolitični položaji, ki vodi v
vojaško, fašistično diktatoro, grozeča zmanja po-
litična situacija, ki vsak čas povečuje nevarnost no-
ve imperialistične vojne, stopnjujoča se reakcija, ki
z izjemnim zakonom o zaščiti države duši vsako gi-
banje delavskega razreda in zatiranih narodov, vse
to mi nalaga dolžnost, da bom v tej oblastni skup-
ščini GLASNIK TLAČENIH IN IZKORISČANIH,
GLASNIK DELAVCEV, REVNIH KMETOV IN ZA-
TIRANIH NARODOV.
Belgrajski režim je s centralističnim vidovdan-
sko ustavo razdelil državo na »oblasti« zato, da
oslabi pozicijo nersrbskih narodov. Slovenijo, že po
mirovnih imperialističnih pogodbah razkosano, je
belgrajski režim v interesu ojačenja hegemonije
srbske buržuazije razdelil na dve oblasti, Z
OBLASTNIMI SKUPŠČINAMI ZATIRANIM NA-
RODOM V JUGOSLAVIJI NI DANA NOBENA AV-
TONOMIJA, njihova kompetenca je še manjša od
kompetence deželnih zborov v Avstriji in vsak ni-
hov sklen je odvisen od potrdila centralističnega
režima, ki je te oblastne skupščine sklical šele letos,
t. i. štiri leta kasneje kot predpisuje zakon, z namer-
nom, da razbremeni njegove finance in prevzame
njego nado odgovornost za nove obremenitve delo-
nega ljudstva.
Danes, ko je šla tudi SLOVENSKA LJUDSKA
STRANKA PO POTI RADIČA IN KAPITALARALA
PRED SRBSKO BURŽUAZIJO, podčrtavam kot za-
stopnik delavskega razreda, da se slovensko delo-
no ljudstvo ne more odpovedati boju proti nacional-
nemu zatiranju za popolno nacionalno svobodo vseh
zatiranih narodov, t. i. ZA UVELJAVLJENJE PRA-
VICE SAMOODLOČBE TUDI ZA SLOVENSKE
NAROD S CILJEM SVOBODNE IN ZEDINJE-
NE SLOVENIJE V FEDERATIVNI ZVEZI S SVOBOD-
NIMI SOSEDNJIMI NARODI.
Glasoval bom PROTI VSAKIM DAVKOM, ki bi
obremenjevali delavce, nameščence in revne kmete
in zahteval bom ZNIZANJE DOSEDANJIH DAV-
KOV, ki povzročajo ruhezni in lakoto med revnim
ljudstvom. VSA DAVČNA BREMENA NAJ NOSIJO
MED VOJNO IN PO VOJNI OBAGATELI KAPIT-
ALISTI.
Nastopal bom PROTI VSEM MEŠČANSKIM IN
MALOMEŠČANSKIM STRANKAM, ki nosijo odgo-
vornost za vso današnji mizerijo delovnega ljud-
stva in deloval bom na to, da se podpre brezposelnost
in z ruhezni uničene in da se končno ODPRAVI
VSAKO IZKORISČANJE DELOVNEGA LJUD-
STVA IN OSVOBODI VSE ZATIRANE NARODE
IZPOD JARMA KAPITALIZMA IN IMPERIALI-
ZMA IN DA SE UPOSTAVI SOCIALISTIČNA
DRUŽBA.

ČE ZRACUNAMO VSA DIREKTNA IN INDIKREK-
NA DAVČNA BREMENA, PRIDEMO DO ZAKLJUČKA,
DA SE V NASI DRŽAVI PLAČA PRI ZASLUŽKU 1000
DINARJEV NAD 200 DINARJEV DIREKTEGA IN IN-
DIREKTEGA DAVKA.
Proti takemu davčnemu vijaku je potreben odpor
vsega organiziranega in vsega drugega delavstva. Žal-
ostno je, da ni mogoče na polju boja v korist delavstva
beložiti v poslednjih časih nobenih resnih uspehov. In
dokler bo proletarijat brez strokovnih organizacij, ne bo
mogoče doseči nobenih uspehov. Najresnejše delo proti
silnemu davčnemu vijaku je v prvi vrsti delo, ki gre za
tem, da se strokovno gibanje spravi na razredna tla, da
se zedinja, da proletarijat pride do tega gibanja potrebno
zaupanje in da se pribori proletariatu potome tega gi-
banja izgubljene pozicije.

Za dvakrattedensko „Enotnost“.

8095 Din tiskovnega sklada, 496 novih naročnikov;
za dvakratno izhajanje se je javilo doslej samo 116
naročnikov!
Nujni potrebi naraščajočega gibanja in želji za-
vednih delavcev in kmetov, da bi že s 1. januarjem
mogla izhajati »Enotnost« dvakrattedensko, še ne
moremo ugoditi, ker gmotna stran dvakrattedenskega
izhajanja še ni osigurana, ker smo tekot decem-
bra bili v tej smeri premalo aktivni in poztvovalni.
Da nismo zmogli v 4 tednih doseči, kar je potrebno
za dvakratno izhajanje nas ne plaši. Delaji hmo na-
prej, pozivali naprej vse sodruge in sodružice, da
vstrajajo, da nadaljujejo z delom, da bomo čimprej
omogočili dvakrattedensko izhajanje, kar je nujna
potreba in kar vsi želimo.
Mnogi sodrugi, za katere vemo, da so za dva-
krattedensko »Enotnost« se še niso pripravili. Pametno
so storili sodrugi v Laškem, ki so se zbrali, o zadevi
govorili in skupno poslali za 17 naročnikov prijavo.
Če bi na ta način postopali po vseh krajih, bi šte-
vilno prijavljenih kmalu zadostovalo.
Velika ovira dvakrattedenskomu izhajanju so
naročniki, ki so z plačanjem naročnine zaostali.
Mnogo naročnikov morda ne ve, da moramo tisk
sproti plačevati in da je dolžnost naročnika: redno
plačevati naročnino vnaprej. Ker je mnogo naroč-
nikov zaostalo z naročnino, današnja številka ni
mogla iziti na 4 straneh.
Precej sodrugov tudi še ni vrnilo poslane jim
nabiralne pole. Prizadete prosimo, da nabiralne pole
vrnejo čeprav prazne, ker moramo napraviti obra-
čun.

Nehajte tako!

Urednik belgrajskega »Organizova-
nega Radnika« S. Todorović je napravil
neverjetno napako, da je falsificiral
članek Stalina, o katerem smo zadnjič
pisali, objavil brez vsake opombe, kot
da bi bil falsificiral prvi članek Stalina.
Vsak urednik bi moral videti, da je ne-
mogoče, da bi Stalin tako pisal o »sveti
cerkvi« itd., kot je bilo v falsifikatu.
»Organizovan Radnik« ni niti pozneje,
ko je bila avtentičnost članka po vseh
velikih časopisih demantirana, popravil
svoje napake, kar je za delavski list res
čudno postopanje. — Zagrebška »Borba«
videč to napako, pa je mesto so-
držnega opozirila »Organizovanem
Radniku« napisala srdit napad na »Or-
ganizovan Radnik«, v katerem belgraj-
ski sodrugom podtika celo trockizem.
S. Todorović v »Org. Radniku« odgo-
varja v obliki vprašani, s katerimi ho-
če zadesi zagrebške sodruge, ne prizna
pa, da je bila res napaka, kar je »Org.
Radnik« napravil z falsificiranim čla-
nom Stalina.
Napake, tudi lastne je treba kritiza-
rati, obsoditi in jih priznati. Nemogoče
pa je kritiko vršiti tako, kot je to pri-
čela »Borba«. Tudi to je napaka, ki jo
moramo kritizirati, obsoditi in priznati.
»Org. Radnik« naj prizna svojo po-
litično, »Borba« pa svojo taktično na-
pako in konec mora biti take nesodru-
ne polemike v časopisu in v organiza-
cijah.

IZKAZ TISKOVNEGA SKLADA.

Od 22. dec. do 29. dec. 1927.
Ljubljana: Maščevalec 5, Sušteršič 5, Zvagan 8, skupaj
18. — Zetale: Letonja 5. — Zagreb: neimenovan 10. — Kočevje:
»nasilnež iz ekspozituro OUZO« 10 Din. — Dob pri Dom-
zahaj: neimenovan 2, P. Kepec 2, F. Groščelj 10, J. Vidergar 3,
delu čast in oblast 2, neimenovan 2, delu čast 2, boljševik 2,
Aleš 2, Slavko Pauli 3, skupaj 30.
Skupaj: 73 Din. V TRINAJSTIH TEDNIH 8095 DIN, OD
4. SEPTEMBRA 9168 DIN.

SAM SE JE OBSODIL.

Neki »zedinjaš« (g. Stukelj seveda
kot sekretar in menda edini član skupin-
čice Zedinjenje) je v zadnji »Delavski
Politiki« zapisal sledeče:
»Zedinjaši so se pojavili prav povsod
kot produkt žalostnih razmer v
marksičnem gibanju.«
Prav res! Ne samo žalosten produkt
žalostnih razmer, ampak tudi žalostni
ljudje, ki so bili revolucionarni, dokler
»svetovna revolucija nikakor ni izgle-
dala nemogoča« (tako sam piše), ki pa
so postali plačani oprede kontrarevolucio-
narnega socialpatritizma, ko je bil
proletarijat poražen in ko je nastopil te-
žaven čas.
Iz žalostnih razmer ste zrasli, žalostno
vlogo igrate in žalostno boste
preminili. Amen.

POLOŽNICE

smo priložili današnji številki vsem naročnikom in
jih prosimo, da naročnino vsaj do 10. januarja ob-
novijo.
Rdeči znak na naslovnem listku je znak, da je
naročnina potekla in da jo je treba nujno obnoviti.
Dve rdeči črti sta opozorilo, da je naročnik že
zaostal z naročnino in da je to zadnji opomin pred
ustavitvijo lista.

VIČ-GLINCE.

Kakor sem že poročal, je občinski odbor sklenil, da
se začne z gradnjo vodovoda takoj spomlad in stavil
tudi primerno vsoto v proračun za leto 1928.
Za predlog so glasovali vsi odborniki razen enega.
Človek bi mislil, da je s sklepom zadeva končana en-
krat za vselej. Vendar smoo se motili.
Našel se je v občini človek in to inteligent, kateri
je napisal 6 strani dolgo pritožbo, češ da je vodovod v
občini nepotreben in to v občini s skoro 7 tisoč prebi-
valci. O stvari sam ni bom govoril, ker se je že dovolj
pisalo tudi v našem listu in drugod. Odgovoriti moram
samo na par točk pritožbe, ki pa ima 24 točk. Tako
pravi v točki 2, da se je v občini vršilo glasovanje in
da je bilo 75% hišnih posestnikov proti in samo 25 %
za vodovod. Resnica pa je, da je bilo 24% za takošno
graditve, 20% proti in 56% se jih je vzdržalo glasova-
nja. To se pravi, da jih je 80% za in samo 20% proti
vodovodu. V 4. točki navaja, kaj je vse potrebno v ob-
čini, poprava cest itd., ne omenja pa pisec samega sebe,
da je ravno on eden tistih, ki je bil vedno proti vsakemu
napredu. Samo en primer! V ulici, kjer ima on svojo
hišo, je 14 hišnih posestnikov, ki so se ali pa so takoj
pripravljali odstraniti svoje ograje izpred hiš, ki ovirajo
promet in kazijo celo ulico s svojo razdrapanostjo. Nje-
govo ograjo pa, ki sega takorekó v sredo ulice in naj-
bolj ovira promet, se je branil na vse pretege odstraniti.
V 16. točki omenja kanalizacijo. Ta bi se pred leti že iz-
vršila, pa zopet je bil on tisti, ki je sestavil pritožbo na
oblast, da se ne sme izvršiti. V točki-19 omenja, da bi
radi bednega stanja hišnih posestnikov morali zvaliti
vsa bremena na rame hišnih najemnikov. Tudi to se je
že izvršilo in ravno pisec je bil tisti, ki je prvi začel
dražiti stanovanja v svoji hiši in metati najemnike na
cesto.
Najbolj nesramna pa je točka 20, kjer pravi ta dični
dopisnik, da tisti, kateremu ne ugaja vsika gnojnica, pa-
rdon voda iz vsikih vodnjakov, naj jo nosijo iz Ljubljane
in da so tudi vojaki hodili v vojnem času po tri ure
daleč po vodo. Tako piše človek inteligent v 20. stole-
tju. Najbolj se pa ta dični pisec izkaže s tem, da se ne
upa vzeti odgovornost na sebe, ampak se skriva za žen-
sko krilo.
Delu čast in oblast!

Tri rdeče črte pomenijo, da dobi naročnik samo
še eno številko in da mu po 15. januarju ustavimo
pošiljanje, če do 10. januarja ne pošlje vsaj en del
zaostale naročnine.
Pri pošiljanju naročnine naj sodrugi na sred-
njem delu položnice, ki ga dobi uprava, označijo »Z-
notnost« če so za dvakrattedensko izhajanje »Enot-
nosti«.
Sodrugi vpoštevajte, da se list vzdržuje samo
od naročnine in da je od rednega plačevanja od-
visno, precej odvisno, kakšen je list. Če hočete imeti
dober list, ga podpirajte!
KOLEDARČEK ZA L. 1928
z besedilom »Internacionale«
smo priložili naročnikom, ki imajo plačano naročnino
vsaj do 1. januarja 1928.
Vsak naročnik, ki tekoma januarja poravna za-
ostalo naročnino, ga dobi naknadno priloženega v
številki, ki izide po prispelem vplačilu.
Pokazite koledarček »Enotnosti« drugim in pa-
rola naj bo: Vsak delavec mora poznati revolucio-
narno himno in imeti koledarček »Enotnosti« z »In-
ternacionalo!»

Na vprašanja iz mnogih strani:
Naslov s. Milana LEMEŽA je Ljub-
ljana, Cankarjevo nabrežje 1/1.
Silvestrov večer
priredi v Delavskem domu v Ljubljani
Delavsko pevsko društvo
Cankar.
Vstopnine ni! Pridite!

Letni zaslužek	Dosedaj je plačalo letno	Po novem proračunu letno
6.000 Din	198 Din	282 Din
9.000 "	297 "	426 "
12.000 "	396 "	606 "
15.000 "	495 "	861 "
18.000 "	594 "	1.095 "
21.000 "	693 "	1.215 "
24.000 "	792 "	1.647 "
36.000 "	1.188 "	2.580 "

Novi davek pomeni 50 do 150 % povišanje dosedanjih!
Dosedajni osebnodohodninski davek se je pobiral
šele tedaj, če je zaslužil: samec več kakor Din 20.135
letno, oženjen brez otrok Din 21.960, oženjen z 1 otro-
kom Din 23.785, oženjen z 2 otrokoma Din 25.610, ože-
njen s 3 otroci Din 27.435 letno.

Rudarske in plavžarske pokojnine v nevarnosti.

Obupne razmere pri Bratovski skladnici.

Težko je v taki državi za delavstvo, kjer živi delavno ljudstvo pod različnimi obznanami, brez svobode govora in združevanja, da bi se moglo svobodno boriti proti brezmejnemu izkoriščanju podjetnikov. Delavstvo nima nobenega vpliva tam kjer se delajo zakoni, da bi se moglo boriti za izboljšanje socialne zakonodaje vsaj v toliko, da na stara leta, ko bo dela nezmožno, ne pogine od gladi. Mnogo je tudi delavstvo samo krivo, ker slepo zaupa onim, kateri ga vedno prevarijo in ki imajo vse polno sladkih obljub samo ob volitvah, ko pa je teh konec, je tudi obljub in vse gre staro pot, mesto na bolje, vsak dan na slabše.

Že leta 1924 je bil podpisani od ministra za šume in rude g. Gregorja Zerjava pravilnik bratovske skladnice, a še danes niso našli na vladi potrebnega kritja, da bi se to starostno zavarovanje krilo, da bi ne šlo z dneva v dan navzdol in s tem spravljalo tisoč in tisoč družin in sivojcev v strah in trepet, da poginejo na stara leta v največji bedi in pomanjkanju od gladi.

Na eni strani inozemski in domači kapitalisti grabijo ogromne milijone čistega dobička, na drugi strani pa se oni, ki vse to bogastvo ustvarjajo, puščajo brez zaščite, za njihova stara leta se ne zagigura to, kar jim je po zakonu že dano.

Dne 20. decembra 1927 se je vršila seja glavnega upravnega odbora bratovske skladnice v Ljubljani, na kateri je bil p. dan zaključek za mesec november, ki nam kaže slabo žalostnega stanja. Če bo šlo tako dalje, da na vsak mesec več izdatkov kot dohodkov, če se bo pripadalo vsak mesec v rezervi, bo nastal pravi obup med vpojojenimi in njihovimi svojci bratovske skladnice, ki bodo ostali brez sredstev. Za mesec november je bilo dohodkov od 13.668 članov Din 601.616-25, a izdatkov Din 751.603-88. K dohodkom moramo računati od tega Din 61.000-00, ki jih je podružnica Ljubljana plačala naknadno za prejšnje mesece. Številke nam kažejo, da je vsak mesec samo primanjilji in da je samo za mesec november Din 149.987-63 primanjilji. Če ne štejemo dohodkov, ki so bili naknadno plačani za avgust, september in oktober iz Ljubljane, vidimo da primanjilji za mesec november znaša okoli dvesto tisoč dinarjev in da se je iz REZERVE PORABILO NA TA NAČIN ŽE NAD MILLJON DINARJEV. Rezerve ostane še Din 8.818.711-20, ki bo zadostovala komaj za par let in potem, ko te ne bo, pa se ne ve kako bo šlo dalje. Nešteto krat je že delegacija zaprosila vlado, da vendar že enkrat reši to vprašanje, a zastonj. Ušesa na vladi so gluha, kadar je treba delavstvu pomagati in če to delavstvo dobi le malo več korajže in pove malo bolj glasno, da se mu godi krivica in da je trpljenje nezno, takrat pa je ogenj v strelhi in tistega, ki je upal to glasno povedati, se enostavno vrže od dela na cesto, in navadno se ga proglasi za protidržavnega elementa ter se ga zapre.

Upali smo, da ko pride na vlado krščansko socialni »socialisti« in prevzame resort socialnega ministra, da bo pravilnik bratovske skladnice po predlogu upravnega odbora, oziroma delavske delegacije, vendar rešen. Pa ni bilo nič, kot ni bilo nič pod različnimi režimi, ki so že obstajali. Mesto zboljšanja se delavstvu vedno bolj poslabšuje socialna zakonodaja na eni in na drugi strani, nakladna vedno in vedno večja bremena na delavska ramena.

Zastopniki kapitala v upravnem odboru B. S. zavzemajo stališče, da bi se kriza dala rešiti na ta način, da delavci pristanejo na to, da se delavna doba od 30 let dela in 55 let starosti podaljša na 40 let dela in 60 let starosti in da se poleg tega ZNIZI TUDI ŠE POKOJNINA. Lepo idejo imajo podjetniki, delavci bi imeli pravico iti preko zakona in znižati že itak beraško po-

kojnino, a zvišati in vzeti tam, kjer je sredstev dovolj, to jim pa zakon ne dopušča.

Z lepo besedo in pritiskom hočejo vplivati na nas delavce, da bi na njih predlog pristali, a se bridko varajo! Nikdar in nikoli ne more delavec, ne s svojega in ne s stališča delavstva glasovati proti sebi in onim, ki so ga izvolili in mu dali zaupanje, da jih zastopa. Rudarju kot plavžarskemu delavcu zadostuje 30 let dela, ker se v tej dobi popolnoma izčrpa in uniči svoje moči. Ako je delavec 30 let pridno gradil svojemu gospodarju in mu s svojim delom donasal milijone in milijone dobička, bi bila dolžnost podjetnika, kapitalista, da bi priznal, da mora delavec tudi takrat živeti, ko od starosti in trdega dela onemore, ne pa, da se ga na stara leta vsega izmoganega, izžetega, brez sredstev vrže na cesto kot izžeto citrono.

Mi dobro vemo, da se po drugih državah malo bolj upošteva delavske želje, to pa vsled tega, ker je delavstvo bolj odločno in organizirano. Ko pa se bo pri nas delavstvo malo bolj zavedalo svoje moči, bo tudi pri nas drugače, takrat bo pri nas vlada prisiljena ugoditi tudi delavskim zahtevam.

Najbolj izmed vseh zastopnikov kapitalistov v upravnem odboru B. S. se ODLIKUJEJO ZASTOPNIKI TPD, ki naj vedo, da so ravno v rudarskih revirjih te družbe deficitni B. S. največji in da ravno ta družba najbolj sili delavce v pokoj, čeprav gredo ti delavci v pokoj neradi.

Dolžnost ministra za socialno politiko, parlamenta, finančnega odbora, oblastne skupščine, Delavske zbornice in vseh toždevnih institucij ni bila, da to pereče vprašanje vendar rešijo in ne samo pri bratovski skladnici, marveč, da se sprovede SPLOŠNO STAROSTNO ZAVAROVANJE VSEH STROK IN PO CELI DRŽAVI ENOTNO. Delavci.

Iztrebimo denunciantstvo.

V torek se je na tretji razpravi končal »denunciantski študentovski proces«, katerega potek je ne samo javnost, nego tudi meščansko sodišče prepračal, da so demokratsko-državnotvorni študentje v dobi PP-režima denuncirali svoje kolege-sošolce šolskim in policijskim oblastem. Študent-demokrat Iskra, predsednik Sveta Slušateljev Ljubljanske Univerze (SSLU) je tožil študenta-novinarja Kočeverja, ker ga je v časopisju označil za denuncianta. Kočeverj je nastopil dokaz resnice in na trikratni razpravi je bil toženi tožitelj, obtožitelj pa obtoženec, obtožen denunciantstva. Kočeverj je dokaz resnice uspel, bil je oproščeni: oprostitev Kočeverja pa pomeni obsodbo Iskre in še več obsodbo sistema, obsodbo demokratske stranke, ki je dirigirala Iskro.

Priče in ostali dokazni material, ki je bil izrečen na razpravah, so razgalile do kosti buržuazne metode »državnotvornosti«, ki temeljijo, kakor so priče Iskre brez sramu izpovedale, na načelu, da je denuncirati državljanska dolžnost! Ustanavljale so se »detektivske sekcije«, kradla so se privatna pisma, zasledovalo se je in prisluškovalo pogovorom onih študentov, ki so zahajali v Delavski dom, dolžilo se jim je, da so plačani od Rdečih Pomočih itd. In državni organi so vodili službeno in privatno kot strankarji to »detektivsko« mladino, ki jim je morala poročati, kaj je slišala in videla. Tisti v demokratski stranki, ki so dirigirali študente proti študentom, so odgovorni za žrtve, ki so takrat padale. Mnogi so bili izključeni iz vseh šol v državi, mnogi so morali iti sami, ker niso mogli prenašati šikan v šolah

in doma od policije, pred katero je eden izmed preganjanih bežal celo v Moskvo, kjer je našel kot vsi preganjani nov dom. Uničene existence teh mladih ljudi imajo na vesti dirigenti denunciantstva in še več, na vesti imajo pokvarjenost enega dela današnje mladine, ki brez sramu izjavlja: »Smo denuncirali in bomo denuncirali.«

Iskrin zagovornik je apeliral, naj se s procesom zaveda tudi v javnosti konča. Toda take vrste procesi se ne morejo končati z razsodbo in se ne smejo z njo končati. V procesu ni šlo za osebo Iskre, temveč za sistem in ni dovolj, da je obsodil Iskra, obsoditi in iztrebiti se mora ves sistem in vse metode iskrizma, ki so objele že velik del ne samo študentovske, temveč tudi vse ostale javnosti. Denunciantstvo obstaja in se naravnost goji tudi med uradništvom, med učiteljstvom in tudi v delavsko gibanje so socialpatriotični kolovodje zanesli denunciantstvo.

Med študenti se je denunciantstvo pričelo likvidirati in dolžnost študentov je, da jo likvidirajo med seboj do konca in da dajo tako tudi ostalim vzglod v eksempl za uničenje denunciantstva in denunciantov.

Dopisi.

TRBOVLJE.

Lepe dobičke delajo trb. mesarji, veselo praznike so imeli. — Tudi mesarja I. Skalo in A. Pokošek sta z veseljem spravljala denar, ki so jima ga nosili rudarji. Tega se nista branila — pač pa sta se branila za več mesecev bolanega rudarja prispevati dinarski prispevek na nabitno polo. Drugič sta odklonila prispevek, ko se je pobiralo za družino brezposelnega rudarja. G. Skale je nabiralce vpraševal, kdo bo pa za mene pobiral, kadar se bom »spuhal«.

Vsi drugi, trgovci in obrtniki prispevajo pri takih zbirkah, le ta dva dosledno odklanjata vsak prispevek za bolnega ali brezposelnega. Zato povemo rudarjem, s kakimi ljudmi imajo opravka. Le dokler mu nosiš denar za njegovo meso, si mu dober. Pri nas se kolje prav slabo živino, večina so buše in to take, da si jih po dnevi že ne upajo prignati, temveč po noči gonijo te kosti skupaj. Pitanege vola pa Trbovlje ne vidi. Rudarja se slepi z blagom, računa se zmiraj pri naših mesarjih cena za I. vrste meso 16 Din kg, a seka se pa II. vrste blago, meso starih krav, itd. Volovskega mesa sploh ne dobiš, plačamo ga pa vselej. Vsak ima svobodo izkoriščanja rudarjev — kako dolgo bo to še trajalo?

Ti rudar in ostalo delavstvo si pa napravi samo sodb — kako korake ti je zavzeti. — Imenovana dva gg. vprašamo in sicer: Ali živita ona dva od nas, ali mi od njih? Ali so njihovi stotisočaki iz neba padli, ali so iz delavskih žepov?

Opozorili bi tudi nadzorovalne oblasti, da se bolj zanimajo za kvaliteto blaga — da se ne bo kravje in bušje meso prodajalo za volovko. Če so mesarji za to, da kasirajo samo I. vrste cene, naj pa še sekajo tako blago, da bo v resnici odgovarjalo tem cenam, to je, da sekajo volovsko meso.

Eden za vse prizadete.

HRASTNIK.

Za sodruga Janca, ki leži v ljubljanski bolnici, smo zbrali in mu poslali 38 Din. — Darovali so stedeči sodrugi: Bistan Ivan 5 Din, Kolar Ivan 5, Jerebičnik Avgust 5, Kumlanc K. 3, Kapla Aleš 10, Blanc Mirko 5, Kozar Franc 5, Skupaj 38 Din.

VELENJE.

Pri zadnji seji pododpora bratovske skladnice se je s strani predsedstva omenilo, da se namerava za v bodoče povišati prispevke bolniškega zavarovanja. Zavedajoč se, da bo vsako povišanje odtegljajev v sedanjem stanju rudarjev naletelo na velik odpor, smatram za potrebno pojasniti delavcem, da je ta namera v resnici neutemeljena. Bilanca bratovske skladnice izkazuje za lansko leto 35.000 Din aktive, isto tudi že letos do konca novembra. Celokupno premoženje pa že preko 300.000 Din. Izdatki, katere so prejeli rudarji na hranarini, so

napram drugim izdatkom zelo nizki. Delavci ne stojijo torej v luči izkoriščevalcev, njim za hvalo za ugodno stanje naj bi bilo povišanje prispevkov, to je nedopustno. Stremljenje po ogromnem imetju ravno tako ni v našem interesu, ker za sabo imamo žalostno izkušnjo: namreč, da so se lepi tisočaki spravili za vojno posojilo.

Na drugi strani pa, če se hoče doseči ugodnejše stanje in znižanje ne pa zvišanje prispevkov, se more pričeti tudi z druge strani boljše gospodariti. Izterjati je treba vso posojilo, črtati letne tantjeme, visoke potnine, reducirati prekomerne nastavnice in še razne druge reči, ki v kritiki tu in tam pridejo na ušesa. Delavstvo je dobro voljo do varčevanja že pokazalo, zato apelira na krajevni odbor, da se pri tozadevni razpravi odločno postavi proti povišanju prispevkov bolniškega zavarovanja, če se hoče izogniti soodgovornosti za druge nove obremenitve, ki nam pretijo.

Rudarji.

CELJE.

Velika žalost vlada v našem mestu med socialpatrioti. Dogovarjali so se in kompromisarili za županske volitve z demokrati. Demokrati pa so jih speljali na led in socialisti niso dobili podžupana. Demokrati so šli s klerikalci in radikali, klerikalec je župan, demokrat pa podžupan. Tako izigrani so socialpatrioti postali naenkrat zelo »revolucionarni«. Odklanjajo vsako delo v odsekah in uganjajo opozicijo. Socialpatrioti namreč ne razlikujejo sodelovanja z buržuazijo od dela za proletarijat v buržuaznih institucijah. Če se sporazumem z demokrati ali klerikalci za skupno delo, je to sodelovanje, če pa v občini delam poleg klerikalcev in demokratov proti njim za proletarske interese, je to delo za proletarijat. Socialpatrioti pa kažejo svojo razredno-bojevost z nedelom v občini, ker jih buržuazija noče za zaveznika. Fraze, demagogija, denunciranje, to je delo socialpatriotov tudi pri nas. Strup kristanstva pri nas še deluje!

Rudarski božič.

Trbovlje, 26. XII. 1927.

Prišli so božični prazniki. Vsak ti častita veselo praznike — a rudar ne pozna več veselih praznikov, ker živi v strašni bedi in pomanjkanju. Kako si naj napravi veselo praznike, ko pa že ni celo leto dobil plače, dobival je prazne plačilne liste, ker se mu vse odtegne v konzumu za živila. Rudar ne zasluži niti za življenje. TPD pa namigava, da bo plače še reducirala. Če si rudar privošči kak priboljšek, občuti ta izdelek ves mesec.

Je pa par ljudi med rudarji in to stalno eni in isti, kateri so na dobrih »ortih« in katerim akord nese boljše zaslužke. To je par redkih »izvoljencev«. Za te so samo dobri »ortji«, za neizvoljene pa stalno slabši in samo »izvoljenci« si lahko napravijo veselo praznike, njihovi tovariši, katerih je na tisoče, pa tega niso deležni. Vrhutega prazniki še niso prosti za rudarja (samo nedelja), on mora trdo delati. Moral bo pa praznovati takrat, kadar je čas za delo — pa ga naženejo domov.

Veselo praznike so imeli tisti, ki nič ne delajo, ti, rudar — delavec, ki ustvarja vse bogastvo, pa garaj in stradaj na tem svetu, za tebe ni življenja, to je samo za tiste, ki te izkoriščajo ...

MARIBOR
Koroška cesta 19

KARO
Nepremočljivi
jesenski in zimski čevlji

KDO NE ČUTI STANOVANJSKE BEDE?

Kako stanujejo delavci? V mestni hiši »Koširjeve toplice« stanuje v bivših kopalnih kabinah 11 strank. Kabine so 2,80 m dolge, 1,80 široke in 2,30 m visoke. V teh luknjah, ki so manjše kot jetniške celice, stanuje po 3 do 5 oseb. Ta kabina je spalnica, obednica, kuhinja, shramba, kopalnica, drvarnica in klet obenem. Pod posteljo je klet, pod posteljo se kisa zelje in repa, pod posteljo so drva in čez dan mora biti miza na postelji ker ni prostora, da bi stala v »sobi«. O tem je pisalo tudi »Jutro«, da se pripikajo delavcem.

Kako stanujejo buržujji? Tega seveda ni pisalo »Jutro!« Vzemimo človeka, ki je »sociolog«, ki se bori za delavske pravice, ki je član Delavske zbornice, občinski svetovalec izvoljen od delavcev itd., vzemimo ravnatelja okrožnega urada, voditelja narodne strokovne zveze itd., dr. Bohinca. Ta »delavec«, ki tudi govori in piše proti stanovanjski bedi, ima sam 7 velikih sob, shrambo, kuhinjo, drvarnico in kopalnico še posebej. Njegovo stanovanje ima samo na cesto 20 oken (koliko jih je na dvorišče, ne vem). Njegovo stanovanje obsega več prostora, kot stanovanje vseh onih 35 oseb v »Koširjevih toplicah«, on sam ima več oken, kot 35 ljudi-delavcev v kabinah, on stanuje v palači okrožnega urada, ima parno kurjavo, električno razsvetlavo in vodovod in plača OUZD recni in piši za skoraj celega pol nadstropja 800 Din mesečno. — Kadar pride med vas ta »sociolog«, se spomnite na to, da ima večje stanovanje kot 35 ljudi, o katerih tudi njegov časopis »Jutro« piše.

Kaj pa Čobal in Ošlag? Socialisti sedijo že ves čas v ravnateljstvu OUZD in oni določujejo tudi stanovanja in stanarino. Na Jesenicah so v delavskem domu za delavce zvišali stanarino, v palači okrožnega urada so pa za Bohinca stanarino znižali za 400 Din mesečno. Na kateri strani stojijo v »razrednem boju«? — Že štiri leta pa stojijo prazne v palači 2 veliki sobi za bolnike, ker se ravnateljstvo za take potrebe ne zmeni. Kaj bolniki, okrožni urad je za ravnatelja in višje uradnike, je za Čobala tu in socialpatriote, bolniki pa naj »krepajo«!

O okrožnem uradu v splošnem, o plesnih prireditvah po pisarnah, o ljubimkanju s posledicami in brez posledic, o Rabu in vsem tem bomo pa v kratkem poročali, da bodo delavci videli, v kake svrhe se vporablja delavski denar.

SIBIRSKI PUNT se naroča pri »Proletarski knjižnici, Ljubljana, Karla Marksa trg 2 II. Na »Enotnosti« ne pošiljate niti naročil niti denarja za knjigo, da ne bo zmešnjave.

Žika je samo ena! Če hočete piti res dobro in ne predrago kavo, zahtevajte izrecno Žiko. Pazite na to ime radi številnih ponaredb!

ALOJZ LOGAR gostilna in mesarija v Hrastniku.
FRANCE BIRTič mesar in gostilničar v Hrastniku.
PAVEL BAUERHEIM trgovina z mešanim blagom v Hrastniku.
FRANCE RIBNIKAR mesar in prekajevalec v Hrastniku.
»SINGER« šivalni stroji! IVAN GUČEK, zastopnik v Hrastniku. Ugodna prodaja na obroke!
Gorše Ivana, Restavracija »NOVI SVET« Ljubljana, Gosposvetska cesta.
FRANC PALME agentura in komisija Ljubljana, Gosposvetska c. 7.

IVAN JAX-sinovi, Ljubljana, Gosposvetska cesta. Šivalni stroji! Kolesa!
ROGEL Marija manufakturna trgovina Ljubljana, Sv. Petra cesta 26.
FRANC IN ANGELA LAUTIZAR mesarija — brezalkoholna gostilna — vinotoč Ljubljana, Sv. Petra cesta 83.
SEDEJ VIKTOR vinotoč in gostilna Ljubljana, Kolodvorska ulica 28.
Gostilna in prenočišče Pri »STAREM TIŠLARJU« Ljubljana, Kolodvorska ulica 24. DE SCHIAVA M.
JOSIP IN Marija OLUP konfekcijska trgovina in gostilna Ljubljana, »Pod trančo«.
F. MIKUŽ izdelovanje in trgovina dežnikov Ljubljana, Mestni trg.
EDVARD POPOVIČ veletrgovina masti Ljubljana, Cesta v Mestni log 15.

Veselo Novo leto 1928

ter mnogo uspeha
želijo in za obilen
obisk
se priporočajo:

JERICA KOČEVER trgovina z mešanim blagom v Hrastniku.
FRANCE OROŽIN krojač v Hrastniku (pri Zavrašku).
Vsem naddnevni delavcem in delavkam NEŽA JERMAN, branjevka v Hrastniku.
MIHA VIRANT čevljarski mojster v Hrastniku.
Trgovina ŠPAJZER v Hrastniku.
DRAGO LISAC brivec v Hrastniku.

OSVALD DOBEIC veletrgovina galanterije in pletenin Ljubljana, Pred Škofijo 15.
I. BUZZOLINI, trgovina z delikatesami Ljubljana.
ŠTIRN ANTON veletrgovina z vinom Ljubljana VII, Kobaridska c. 4.
»URANUS«, družba z o. z. Ljubljana.
M. URBAS izdelovanje in eksport pristnih kranjskih klobas Ljubljana, Slomškova ulica 13. (Samo poleg mestne elektrarne).
T. NOVOTNY izdelovanje vsakovrstnega peciva, medic in keksov Ljubljana, Opekarska cesta 26.
Gostilna pri »NACETU« Banko Ignac. Ljubljana, Kette-Murnova cesta.
POGAČNIK LEO kavarna in restavracija »Leon« Ljubljana, Kolodvorska ulica.
Pri niski ceni! IGN. ŽARGI, Ljubljana, Sv. Petra cesta 3. Nudi cenjenim odjemalcem veliko izbiro potrebnih za krojače in šivilje. Krasna izbira volnenih površnih jopic, ovčjak, rokavic, nogavic itd. Trikotaje vseh vrst. Moško, damsko in otroško perilo. Zaloga raznih kravat, posebno samoveznice po primerno najnižjih cenah. Da debelo! Na drobno.

M. STELE — I. PIELICK trgovina z južnim sadjem. Ljubljana, Mesarski drevored.
VNOVČEVALNICA (Fr. Klemenc) tvornica mesnih izdelkov in konzerv Ljubljana.
SREČKO POTNIK IN DRUG parna destilacija esenc, eteričnih proizvodov, eterov ter izdelovanje sadnih sokov itd. Ljubljana, Metelkova ulica 13.
Ljubiteljem testenin
Novopreurejena mesnica in prodajalna mesnih izdelkov FR. SLAMIC, Ljubljana, Gosposvetska c. 6. PRODAJA: sveže meso pitanih volov, teletino, prašičevino in debelo svežo slanino; izbrane mesne izdelke in prekajeno meso. Štajersko perutnino in divjačino po najnižjih cenah. Solidna postrežba.
Cenjenemu občinstvu naznanjam, da sem svojo krojaščvo preselil na Savo v svojo hišo, in se priporočam v nadaljno naklonjenost. IVAN STOJAN, krojač, Sava.